

GDK 946(947.4)

Združenje večjih gozdnih posesti – kratka predstavitev za strokovno javnost

Upravljanje gozdov terja vse več znanja. Raba in odnos družbe do gozdov sta se vseskozi spreminjala. Potrebe družbe po dobrinah iz gozdov in njihovih storitvah so zelo raznovrstne ter se spreminjajo hitreje kot gozdovi. Usklajevanje interesov pri gospodarjenju z gozdovi je zato že dlje časa izredno zahtevno in tudi konfliktno delo. Številni akterji oziroma družbene skupine se pri tem različno organizirajo.

Tako se tudi lastniki gozdov povezujejo v različne asociacije. Kriteriji povezovanja so različni, pogosto so asociacije krajevno pogojene (npr. lastniki neke doline, regije, države ali zveze na ravni EU). Lahko pa lastnike bolj kot prostorska bližina povezujejo druge značilnosti, kot so npr. tip lastnine ali poslovni model. Primerov

Slika 1: Velik del vodotokov v Sloveniji se nahaja v gozdovih (foto: M. Kobal)

Gozdarstvo v času in prostoru

takšnega združevanja je kar nekaj (Združenje predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije, EUSTAFOR, Land&Forst Betriebe Österreich).

Na podobnih temeljih je bilo ustanovljeno tudi slovensko Združenje večjih gozdnih posesti spomladi leta 2015, kar pomeni, da gre za razmeroma mlado asociacijo. Pri tem velja dodati, da so se večji lastniki gozdov (oziroma zemljišč) združevali že pred drugo svetovno vojno. Takrat je obstajala Zveza veleposestnikov, ki pa je vključevala tako gozdne kot tudi kmetijske večje posesti. Njena glavna vloga je bila poleg zastopanja interesov članstva tudi pravna zaščita le-tega.

V primeru aktualnega združenja so njegovi člani fizične ali pravne osebe, ki gospodarijo s gozdnimi posestmi nad 200 ha površine. Za večje lastnike gozdov oziroma gozdne posesti je namreč značilno, da je dohodek iz gozda zelo pomemben oziroma neredko eksistenčno

nujen, da se z gozdarsko dejavnostjo ukvarjajo neprekinjeno, da jih pogosto upravljajo gozdarski strokovnjaki (upravljavsko znanje) ter da jih nekateri predpisi zaradi velikosti lahko bolj omejujejo. Je slednje paradoks?

Namenov povezovanja našega članstva je precej in so tipični za tovrstne asociacije. Ključni so seveda zastopanje interesov članov, njihovo povezovanje za izmenjavo znanj, izkušenj, informacij in poslovnih stikov, krepitev dialoga med lastniki gozdov, upravnimi organi in drugimi deležniki ter skrb za razvoj pri gospodarjenju z gozdovi. V treh letih delovanja smo organizirali kar nekaj internih izobraževanj, številni člani so stkali medsebojne poslovne vezi, predvsem pa smo pospešili cirkulacijo izkušenj in znanj med člani. Zapišemo lahko, da smo se v treh letih solidno organizacijsko konsolidirali.

Nadalje z veseljem ugotavljamo, da so nas – kljub kratkemu obdobju delovanja – številne

Slika 2: Gorski gozdovi v Zgornji Savinski dolini (foto: M. Kobal)

inštitucije s področja gozdarstva že pripoznane kot deležnika. V različnih postopkih in razpravah pa je pri nekaterih deležnikih včasih še začutiti, da vidijo lastnike gozdov zgolj kot nujno zlo oziroma celo prepreko za doseganje ciljev. Kljub temu počasi raste razumevanje, da mora aktivno usmerjanje gozdov nujno temeljiti na spoštovanju interesov lastnikov, saj le-ti načrtovane ukrepe bodisi izvedejo ali pa ne. Mnogi lastniki, zlasti tisti, ki so dejavni v svojem gozdu, imajo tudi bogate izkušnje in znanje v gospodarjenju z gozdovi.

V slovenskih razmerah lastniki gozdov zaenkrat težko tržijo kaj drugega kot les. To v veliki meri pogojuje cilje in poglede na gozd. Lastniki gozdov

bodo zagotovo bolj naklonjeni tudi nelesnim funkcijam gozdov, če bodo pri regulaciji ali trženju le-teh imeli več besede.

V združenju smo odprti za najrazličnejše sogovornike, tako institucije kot posameznike. Podpiramo razvoj gozdarske stroke, podeželskega prostora in si prizadevamo za napredek pri gospodarjenju z gozdovi.

Osnovne informacije o združenju so dostopne na <http://www.zvgp.si>

Staš Javornik in Aleš Kadunc

Slika 3: Gozd na Pokljuki (foto: A Kadunc)